

Sagen sattes til Forhandling.

H. P. Hansen (Sorø A.): Det foreliggende Lovforslag adskiller sig i sin Opbygning ikke meget fra Loven om den kommunale midlertidige Laanefond. Det maa dog indrømmes, at der findes visse Ændringer, som er af Betydning. Loven af 1933 var, som det fremgik af Titelen, tidsbegrænset, og Udlaansvirksomheden skulde standse med Udgangen af Aaret 1936. Derefter traadte Laanefonden i Likvidation.

Det Forslag, som her foreligger, gaar ud paa, at denne Laanefond optager sin Virksomhed paa ny, og at den gøres permanent. Hovedformaalet med Lovforslaget er at give Kommunerne Adgang til paa rimelige Vilkaar at optage Laan til Iværksættelse af Arbejder, og jeg betragter Forslagets Fremsættelse som et Led i Regeringens Bestræbelser for at skabe øget Beskæftigelse ogsaa ved Statens og Kommunernes Medvirkning der, hvor dette maatte være ønskeligt. Jeg tror, at alle Kommunalmedmænd med Glæde vil hilse dette Lovforslags Vedtagelse.

Efter den gamle Lov er der kun udlaant ca. 33 Mill. Kr., skønt det var tilladt at gaa op til et Beløb paa 48 Mill. Kr. Naar man ikke er naaet højere op end til 33 Mill. Kr., skyldes det ikke manglende Laanbegæringer, tværtimod, der var Kommuner nok, der ønskede at laane, og en Tid gik det ogsaa meget godt, Laanefonden var i Stand til at imødekomme Ønskerne og give Kommunerne Laan paa rimelige Vilkaar. Men senere opstod der Vanskeligheder, saaledes at Hypotekbanken ikke kunde fremskaffe de nødvendige Midler til at imødekomme Andragenderne. Aarsagerne hertil er sikkert flere, men ifølge Loven af 1933 garanterede Staten kun for 4 Mill. Kr. af de 32 Mill. Kr., som dengang kunde udlaanes. Ved Ændringen af Loven i 1934 gik man med til, at Staten kunde overtage Garantien for Halvdelen af Laanene, som kunde gaa op til 48 Mill. Kr. Men selv om man gik dertil, lykkedes det altsaa ikke at skaffe tilstrækkelige Midler.

Nu foreslaas det, at der ydes fuld Statsgaranti, og jeg tror, det er udmærket, at man gaar dertil. Jeg kan heller ikke se, at der kan være nogen øget Risiko for Staten. Nogle Kommuner kan vel være vanskeligt stillede, men deres Soliditet er i Orden. Det viser sig ogsaa af det Regnskab, som „Kommunernes midlertidige Laanefond“ har fremlagt, at der ingen Restancer er, og at Laanefonden ikke har haft noget Tab ved de Udlaan, der har fundet Sted. Kommunelaan

med fuld Statsgaranti maa absolut yde den fineste Sikkerhed, som man kan ønske, og derfor maa det antages, at de Vanskeligheder, som tidligere har været til Stede ved at fremskaffe Midler paa rimelige Vilkaar, nu vil være borte.

Jeg tillægger det meget stor Betydning, at Staten overtager den fulde Garanti, men jeg ser ogsaa i denne Foranstaltning et Tilsgagn om, at Staten vil være medvirkende til at skaffe Pengene til Veje, saaledes at i Virkeligheden Hypotekbanken kun administrerer, men det bliver Indenrigsministeren, der giver Tilladelse til at optage Laanene, og at Ministeriet saa ogsaa medvirker til at faa de fornødne Penge. Havde en saadan Ordning været gældende hidtil, tror jeg, man havde været i Stand til at imødekomme samtlige Krav.

Det andet Formaal med Loven er at give Kommunerne Adgang til at konvertere ældre Laan til en Rente over 5 pCt., saaledes at man kunde formindske Rentebyrden. Denne Bestemmelse stod ogsaa i den gamle Lov, men har praktisk talt været uden Betydning, dels fordi der ikke har været Penge nok, og dels fordi man ikke har været i Stand til at skaffe Pengene saa billigt, at det kunde betale sig for Kommunerne at foretage denne Konvertering.

I Lovforslaget er fastholdt Maksimumsbeløbet 48 Mill. Kr. Statens Garanti skal omfatte det hele Beløb, ogsaa de i den midlertidige Laanefond optagne Laan. Da der i alt er udlaant 27 Mill. Kr., vil der kun blive 21 Mill. Kr. til Raadighed foruden det Afdragsbeløb, der aarlig indgaar. Men jeg gaar ud fra, at hvis der er Mulighed for at skaffe Penge, og der er øget Trang til Udlaan, saavel til Arbejders Iværksættelse som til Konvertering, vil det ikke være umuligt senere at faa Beløbet 48 Mill. Kr. forøget.

Hvis man ad denne Vej kan skaffe Kommunerne forholdsvis billige Penge til Arbejders Iværksættelse og til Konvertering, saa er det en Foranstaltning fra Statens Side, som Kommunerne vil hilse med Tilfredshed. Jeg takker derfor Indenrigsministeren for Fremsættelsen af Lovforslaget og anbefaler det til hurtig Vedtagelse i dette høje Ting.

Elgaard: Man kan jo, naar man er stillet over for dette Lovforslag, godt lægge den Opfattelse til Grund, at det, alt taget i Betragtning, vilde have været mere tilfredsstillende, om de økonomiske Forhold i vort Samfund havde stillet sig saaledes, at de Opgaver, som Lovforslagets § 1 tager Sigte paa, kunde have været løst paa til-